

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

	الف) قافیه (۵/۰ نمره)	
۰/۲۵ ۰/۲۵	۱ در بیت « طریقت جز این نیست درویش را که افکنده دارد تن خویش را » الف) حروف اصلی قافیه را مشخص کنید. ب) نوع قاعده قافیه را بنویسید.	
	ب) عروض (۲ نمره)	
۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	۲ با توجه به تقطیع و علامت‌گذاری بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. این جهان کوه است و فعل ما ندا سوی ما آید نداها را صدا این جِهان کوه است و فعل ما ندا سوی ما آید نداها را صدا	
۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	الف) یک اختیار زبانی در بیت بیابید. ب) کدام رکن در بیت تکرار شده است؟ ج) نام وزن حاصل از تکرار ارکان را بنویسید. ۳ اختیار وزنی « قلب » بین رکن « مفتعلن » و کدام یک از ارکان زیر رخ می‌دهد؟ الف) مفاعِلن ب) فعلاَتن ج) فاعلاَتن	
۰/۵	۴ دو دلیل برای دُوری بودن وزن بیت زیر بنویسید.	
۰/۵	۵ دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) ---U ب) --U	
	پ) معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره)	
۰/۵	۶ سطح اندر حال خویش اوفتاده‌بود.	
۰/۵	۷ علل ترفُّع در غایت ساختگی بود.	
۰/۵	۸ مذمت ایشان روا مدار که خداوند کرم‌اند.	
۰/۵	۹ آن کس است اهل بشارت که اشارت داند	
۰/۵	۱۰ خونت با خون بهایت، حقیقت در یک تراز ایستاد	
۰/۵	۱۱ از دست ما بر ریگ صحرا نطع کردند	
۰/۵	۱۲ در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد.	
۰/۵	۱۳ جدّ جد تمییز هم برخاسته است	
۱	۱۴ فایده اول سماع بانگ آب کاو بود مر تشنگان را چون رباب	
	«ادامه سؤالات در صفحه بعد»	

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

(ت) درک مطلب (۴نمره)		
۱۵	با توجه به متن زیر، ویژگی ظاهری مردی که «خسرو» با او روبه‌رو شد، چگونه بود؟ « چشم خسرو بر مردی آمد و دمامت منظر و لقای منکر او را به فال فرخ نداشت. مرد اگر چه در صورت قبحی داشت، به جمال محاسن خصال هر چه آراسته‌تر بود. »	+ / ۵
۱۶	با توجه به بیت زیر، منظور از قسمت مشخص شده را بنویسید. گویی که نگون کرده است ایوان فلک‌وش را حکم فلک گردان یا حکم فلک گردان؟	+ / ۵
۱۷	متن زیر، درباره کدام یک از پیامبران است؟ « چون آزر بت تراش به حجت با پسر بر نیامد به جنگ برخاست که: لئن لم تنته لأرجمک. »	+ / ۵
۱۸	کدام یک از ابیات زیر، مفهومی متفاوت دارد؟ الف) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری تا قبله‌گاه مؤمن و ترسا کنم تو را ب) با صد هزار جلوه برون آمدی که من با صد هزار دیده تماشا کنم تو را ج) یار بی‌پرده از در و دیوار در تجلی است یا اولی الابصار	+ / ۵
۱۹	در شعر زیر، « دریا » نماد چیست؟ یک نفر دارد که دست و پای دایم می‌زند / روی این دریای تند و تیره و سنگین که می‌دانید	+ / ۵
۲۰	شاعر در بیت زیر، چه کسی را مستحق نفرین می‌داند؟ « تو چنین خانه کن و دل شکن ای باد خزان گر خود انصاف کنی مستحق نفرینی »	+ / ۵
۲۱	در شعر زیر، منظور از قسمت مشخص شده چیست؟ « در ستاره‌باران آن شب نماز خونین حماسه چهارده ساله مرا / وسعت وسیع کدام سجاده گسترده شد؟ »	+ / ۵
۲۲	منظور از « کاغذسازی » در متن زیر چیست؟ « آیا من نوشته‌ام کاغذسازی که در سایر ممالک از جنایات بزرگ محسوب می‌شود، در ایران چرا تحسین شده؟ »	+ / ۵
(ث) خودآزمایی (۱/۵نمره)		
۲۳	در بیت « هر شب کواکب کم کنند از روزی ما پاره‌ای / هر روز گردد تنگ‌تر سوراخ این غربال‌ها » مفهوم استعاری « غربال‌ها » چیست؟	+ / ۵
۲۴	با توجه به بیت « بنام به بزم محبت که آن جا / گدایی به شاهی مقابل نشیند » ویژگی « بزم محبت » چیست؟	+ / ۵
۲۵	کدام یک از اصطلاحات عرفانی که داخل کمانک آمده، برای پر کردن جای خالی مناسب است؟ (حال، وقت، مقام) « هر حالتی که عارض عارف شود، اقتضای رفتاری خاص دارد. آن حالت خاص از آن نظر که رفتاری خاص را ایجاد می‌کند، » آن عارف نامیده می‌شود. »	+ / ۵
(ج) معنی واژه (+ / ۵ نمره)		
۲۶	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) تربت پدرم سنگین است و کتابه رنگین. ب) تو چرا شماتت می‌کنی .	+ / ۵
« ادامه سؤالات در صفحه بعد »		

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۳	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۶/۱۱
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

	(چ) دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره)	
۰/۵	توضیح زیر، مربوط به کدام شاعر است؟ «وی در سال ۱۳۰۱ با انتشار «افسانه» فضای تازه‌ای در شعر فارسی آفرید. در سروده‌های مشهور او بهره‌گیری از عناصر طبیعت و بیانی نمادین، کاملاً پیداست.»	۲۷
۰/۷۵	هر یک از آثار ادبی زیر، از کیست؟ الف) سه تار (ب) رجعت سرخ ستاره (ج) هفت اورنگ	۲۸
۰/۵	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید. الف) بی‌توجهی به معنی و مضمون و رها کردن زبان از ویژگی‌های فکری سبک هندی است. ب) در سبک «بازگشت ادبی» مدح شاهان قاجار رواج می‌گیرد.	۲۹
۰/۷۵	آرایه ادبی مناسب را از داخل کمانک مقابل بیت‌های زیر، انتخاب کنید. الف) پیشانی عفو تو را پرچین نسازد جرم ما / آینه کی بر هم خورد از زشتی تمثال‌ها؟ (تشبیه - اسلوب معادله) ب) امشب ای ماه به درد دل من تسکینی / آخر ای ماه تو همدرد من مسکینی (جناس تام - تشخیص) ج) درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند (حسن تعلیل - تضمین)	۳۰
	(ح) حفظ شعر (۱ نمره)	
۱	جاهای خالی را کامل کنید. الف) هر سر موی مرا با تو هزاران کار است / ما کجاییم و بیکار کجاست؟ ب) او ز راه مرگ این جهان را باز می‌پاید / می‌زند فریاد و امید کمک دارد ج) کی بر این کلبه سر خواهی زد / ای پرستو که فروردینی	۳۱
	(خ) نقد ادبی (۳ نمره)	
۰/۵	نقد بحث در چگونگی کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر و ارزش و اعتبار آن است.	۳۲
۰/۵	کدام یک از عبارات زیر، درست است؟ الف) مسئله مترادفات در حوزه نقد لغوی جای می‌گیرد. ب) نقد تاریخی معتبرترین نوع نقد به شمار می‌رود.	۳۳
۰/۵	«هیولیت تین» ادبیات را محصول زمان، و می‌داند.	۳۴
۰/۵	چه کسی تعبیر «هنر برای هنر» را برای اولین بار اعلام می‌دارد؟	۳۵
۰/۵	چرا مثنوی را «قرآن عجم» گفته‌اند؟	۳۶
۰/۵	«نصیحت نامه» از کیست و چند باب دارد؟	۳۷
۲۰	«در پناه دین خدا سربلند و سرافراز باشید» جمع نمره	

باسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان: ۹۹/۶/۱۱		دوره پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۹
نمره	راهنمای تصحیح	
		ردیف

ث (خودآزمایی (۱/۵ نمره)

۲۳- آسمان (۰/۵) ص ۱۰۹

۲۴- برابری شاه و گدا (۰/۵) ص ۱۱۴

۲۵- وقت (۰/۵) ص ۱۵۰

ج (معنی واژه (۰/۵ نمره)

۲۶- الف (نوشته‌های روی سنگ قبر (۰/۲۵) ص ۱۶۱ ب (سرزنش (۰/۲۵) ص ۱۶۵

ج (دانش های ادبی (۲/۵ نمره)

۲۷- نیما یوشیج (۰/۵) ص ۱۲۰

۲۸- الف (جلال آل احمد (۰/۲۵) ص ۱۲۳ ب (علی معلم (۰/۲۵) ص ۱۴۲ ج (جامی (۰/۲۵) ص ۱۶۲

۲۹- الف (نادرست (۰/۲۵) ص ۱۰۵ ب (درست (۰/۲۵) ص ۱۱۱

۳۰- الف (اسلوب معادله (۰/۲۵) ص ۱۰۸ ب (تشخیص (۰/۲۵) ص ۱۳۱ ج (حسن تعلیل (۰/۲۵) ص ۱۳۸

ج (حفظ شعر (۱ نمره)

۳۱- الف (ملامتگر (۰/۲۵) ص ۱۰۱ ب (کهنه (۰/۲۵) ص ۱۲۱

ج (طوفان زده (۰/۲۵)، پیام‌آور (۰/۲۵) ص ۱۳۱

خ (نقد ادبی (۳ نمره)

۳۲- فنی (۰/۵) ص ۱۷۴

۳۳- الف (مسئله... (۰/۵) ص ۱۷۴

۳۴- محیط اجتماعی (۰/۲۵) نژاد (۰/۲۵) ص ۱۸۱

۳۵- ویکتور هوگو (۰/۵) ص ۱۷۸

۳۶- زیرا در این کتاب به احادیث نبوی و آیات بسیاری اشاره شده است. (۰/۵) ص ۱۸۷

۳۷- عنصر المعالی (قابوس بن وشمگیر) (۰/۲۵)، چهل و چهار باب (۰/۲۵) ص ۱۹۲

«خدا قوت»